

## Chambre des Représentants

\* SESSION 1975-1976.

15 JANVIER 1976.

### PROPOSITION DE LOI

instituant une incompatibilité entre les fonctions de bourgmestre, d'échevin ou de président de la commission d'assistance publique d'une commune importante, et un mandat parlementaire.

### AMENDEMENTS PRESENTES PAR M. PERSOONS.

#### Article 1.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

« Pendant l'exercice de leur mandat, sont interdites à tout bourgmestre, échevin, président de la commission d'assistance publique, à tout membre de la Chambre des Représentants et du Sénat, à tout ministre et secrétaire d'Etat les activités professionnelles rémunérées :

» a) au service des caisses d'épargne ou sociétés hypothécaires privées, compagnies d'assurances, banques, sociétés financières, mutualités, organisations syndicales, institutions hospitalières et, en général, toute personne morale dont un quart au moins des moyens financiers sont recueillis ou placés en application de dispositions légales ou réglementaires;

» b) au service d'organismes d'intérêt public visés par la loi du 16 mars 1954 ».

#### Art. 2.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

« Sont interdites toutes interventions des mandataires publics visés à l'article 1 auprès d'autorités publiques en faveur de personnes physiques ou morales, lorsque ces interventions poursuivent un but lucratif et assurent au-delà de

Voir :

740 (1975-1976) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N°s 2 et 3 : Amendements.

## Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1975-1976.

15 JANUARI 1976.

### WETSVOORSTEL

tot instelling van de onverenigbaarheid tussen het ambt van burgemeester, schepen of voorzitter van de commissie van openbare onderstand in een belangrijke gemeente, en een parlementair mandaat.

### AMENDEMENTEN VOORGESTELD DOOR DE HEER PERSOONS.

#### Artikel 1.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Gedurende de uitoefening van zijn mandaat is het elke burgemeester, schepen, voorzitter van de commissie van openbare onderstand, elk lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat, elke minister en Staatssecretaris verboden bezoldigde beroepsarbeid te verrichten :

» a) in dienst van particuliere spaarkassen of hypotheekmaatschappijen, verzekeringsmaatschappijen, banken, financiële vennootschappen, ziekenfondsen, vakbondsorganisaties, verpleeginrichtingen en, in het algemeen, van om het even welke rechtspersoon waarvan minstens één vierde van de financiële middelen met toepassing van de wetbepalingen of verordeningen zijn samengebracht of belegd;

» b) in dienst van bij de wet van 16 maart 1954 bedoelde instellingen van openbaar nut ».

#### Art. 2.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Het is elke in artikel 1 bedoelde politieke mandataris verboden bij de overheid stappen te doen ten voordele van natuurlijke of rechtspersonen, wanneer die stappen met een winst oogmerk gebeuren en voordelen boven de normale be-

Zie :

740 (1975-1976) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N°s 2 en 3 : Amendementen.

*la rémunération professionnelle normale, des avantages soit aux dits mandataires intervenants, soit à des personnes physiques ou morales déterminées par eux ».*

### Art. 3 (nouveau).

Ajouter un article 3 (nouveau) libellé comme suit :

*« Les infractions à l'article 1 commises par les mandataires ou anciens mandataires publics visés audit article sont passibles d'amendes pouvant atteindre le décuple des rémunérations acquises en violation de cet article ».*

### JUSTIFICATION.

L'interdiction de certains cumuls de fonctions doit être justifiée. Elle peut procéder de :

1° la conviction que certaines fonctions créent au moins l'occasion fréquente d'un conflit d'intérêt entre l'intérêt public dont le mandataire a la charge et un intérêt particulier dont il tire une rémunération professionnelle.

- C'est la principale incompatibilité à organiser par la loi.

D'une part, la multiplicité des activités professionnelles occupe exagérément le temps du mandataire public et l'empêche de se consacrer à cette mission et, d'autre part, son intégrité est mise à l'épreuve lorsque l'intérêt public est en conflit avec l'intérêt particulier;

2° l'impossibilité pratique d'assumer convenablement plusieurs mandats publics.

Cette incompatibilité existe certainement dans le chef de mandataires communaux qui cumulent leur fonction avec d'importants mandats dans les sociétés privées ou parapubliques.

Elle n'existe en fait pas si l'homme politique choisit une carrière professionnelle nette qui évite de faire de lui l'instrument de quelque groupe particulier que ce soit.

En laissant subsister tous les cumuls entre les intérêts privés et les mandats publics, soit de parlementaire, soit de mandataire communal revêtu d'un pouvoir exécutif, on traduit une intention politique : celle de rendre pratiquement impossible l'exercice d'un mandat politique à quelqu'un qui n'est pas dépendant des intérêts particuliers et des partis politiques gouvernementaux qui se partagent les mandats parapublics rémunérateurs.

Entre les propositions de loi de MM. Verroken et Colla, d'une part, et le texte proposé par nos amendements, il y a toute la différence qui existe entre ceux qui encouragent le cumul des mandats privés et des mandats politiques et ceux qui acceptent un certain cumul de mandats politiques mais à l'exclusion de l'exercice de mandats privés. Le cumul d'un mandat communal revêtu d'un pouvoir exécutif et d'un mandat de parlementaire offre pour ceux qui ont le temps de s'y consacrer pleinement, l'avantage de compléter l'information plus théorique du Parlement par l'expérience pratique locale.

F. PERSOONS.

R. NOLS.

*zoldiging van beroepsarbeid opbrengen aan de politieke mandataris die de stappen doet of aan natuurlijke of rechtspersonen die door hem zijn aangewezen ».*

### Art. 3 (nieuw).

Een artikel 3 (nieuw) toevoegen, luidend als volgt :

*« De inbreuken die op artikel 1 worden gepleegd door in dat artikel bedoelde politieke mandatarissen of gewezen mandatarissen kunnen worden bestraft met boeten gaande tot het tiendubbele van de beloning die in weerwil van dat artikel is ontvangen ».*

### VERANTWOORDING.

Het verbod om ambten te cumuleren moet verantwoord zijn. Het kan voortvloeien uit :

1° de overtuiging dat de gelijktijdige uitoefening van sommige ambten althans de mogelijkheid in zich houdt om vaak tegenstrijdige belangen te doen ontstaan tussen de overheid waarvan de mandataris de vertegenwoordiger is en de particulier die hij is en die, als dusdanig, bepaalde inkomsten haalt uit zijn ambt.

Dat is de voornaamste onverenigbaarheid die bij de wet moet worden georganiseerd.

Eenzijds wordt de openbare mandataris al te veel in beslag genomen door zijn talrijke beroepsactiviteiten, zodat hij zich niet meer aan de uitoefening van zijn ambt kan wijden, en anderzijds wordt zijn integriteit erg op de proef gesteld wanneer het openbaar belang in strijd is met zijn persoonlijk belang.

2° de praktische onmogelijkheid verscheidene openbare mandaten behoorlijk uit te oefenen.

Een dergelijke onverenigbaarheid bestaat ongetwijfeld voor de gemeentelijke mandatarissen die, naast hun ambt, nog belangrijke mandaten hebben in particuliere of semi-publieke maatschappijen.

Doch zij bestaat in feite niet voor een politicus die een beroep gekozen heeft waardoor hij niet het instrument kan worden van enige particuliere groep.

Het verder toelaten van de behartiging van particuliere belangen samen met de uitoefening van openbare ambten, hetzij als lid van het Parlement, hetzij als gemeentelijk mandataris bekleed met een uitvoerend ambt, verraadt een politieke bedoeling, namelijk de uitoefening van een politiek mandaat vrijwel onmogelijk te maken voor iemand die geen bindingen heeft met particuliere belangen noch met de in de Regering vertegenwoordigde politieke partijen die de rijkelijk betaalde semi-publieke mandaten onderling verdelen.

Het verschil tussen de wetsvoorstellen van de heren Verroken en Colla enerzijds en de in onze amendementen voorgestelde tekst anderzijds bestaat hierin dat de ene ertoe leiden politieke en particuliere mandaten samen uit te oefenen, terwijl het andere enige cumulatie van politieke mandaten aanvaardt, doch met uitsluiting van particuliere mandaten. Het gelijktijdig uitoefenen van een gemeentelijk mandaat bekleed met een uitvoerend ambt en een parlementair mandaat biedt voor degenen die over de nodige tijd beschikken om er zich ten volle aan te wijden, het voordeel dat zij de meer theoretische informatie die zij in het Parlement opdoen, kunnen aanvullen met praktische ervaring ter plaatse.